

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek“

Zrínyi-lohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. január 8.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.Kormányzó Urunk hitvesének rádiószózata
a honvéd-családokért

5423

Gondoljunk katonáinkra: mindenki osztozzék a harcoló magyar hősök
családjainak gondjaibanAz áldozat és a kötelesség jogán hívok minden igaz
magyart újabb áldozatokra.Negyedik esztendőjében jár a világszerte tomboló há-
boru s hazánk immár második éve fegyveres résztvevője,
szenvedője, de minden megpróbáltatás ellenére is a nemzet
örökkévalóságában hívó harcosa a népek sorsát eldőntő küz-
delemnek. A háboru, amelyet az Uristen akaratóból egyideg
polgári nyugalomban szemlélhettünk, immár a mi életünkben
is viharzik, kérlelhetetlenül szedi áldozatait azok közül, akik
nekünk a legdrágábbak. Sok anya velem együtt tudja, milyen
sulyos az a keresz, amelyet hordozunk: meglátogatott ben-
nünket a Mindenható s mi mindnyájan egyek vagyunk a fáj-
dalomban, mi érezzük legjobban, mi az, magyarnak lenni.Éppen ezért most, amikor arról van szó, hogy meg-
gyógyítsuk a háboru sebei közül azokat, amelyeket emberi
erővel meg lehet gyógyítani, jogunk van kérni, sőt kérnünk
kell! Meg szeretnénk érinteni a szíveket, egyenként szembe
szeretnénk nézni mindenkiel s hozzá intézni a kérdést: „Fe-
lelj! Megtetted-e te is kötelességedet a hazáért, enyhítetted-e
azoknak a bánatát és gondját, akik hozzátartozókat, atyju-
kat, fiaikat, testvéreiket, családjuk támaszát és reménységét,
vagy pedig egyetlen kenyérkeresőjüket veszítették el a becsü-
let mezején? Levetted-e a gondot azoknak a válláról, akiknek
családfői most is odakünn harcolnak a mi biztonságunkért és
életünkért?“Válaszoljon erre a kérdésre mindenki becsülete és lel-
kiismerete szerint. Ne szavakkal, ne az együttérés hangozta-
tásával, hanem némán: cselekedetekkel.Amikor a múlt év augusztusában azzal a kéréssel for-
dultam a társadalomhoz, hogy adjon mindenki tehetsége sze-
rint téli holmit messze orosz földön harcoló véreink részére,
kérő szavam meghaladásra talált. Most még többet, még ben-
sőségesebben kérek: a hadbavonultak családjainak, az ember-
feletti áldozattal harcolók itthonmaradottainak.Január 17-étől február 7-éig országsszerte minden eddi-
ginél nagyobb arányu gyűjtést rendezünk a harctéren lévőitthonmaradottainak támogatására. Ezuttal pénzt kérünk: a te-
hetősektől ezreket és százakat, a szegényebektől filléreket,
de mindenkitől kérünk.Sok könnyet akarunk letörölni, a gondok áradatát fel-
tartóztatni, tehát anyagi erőink határáig kérjük a társadalom
támogatását. Gondoljunk arra, hogy a magyar haza ezer és
ezer családja némán és zokszó nélkül soványabb kenyérrel,
aggodalommal és önmegtagadással áldoz naponként a magyar
igazságnak, mert hozzátartozója mindnyájunk fennmaradásáért
harcol vagy szolgál. Gondoljunk katonáinkra, akiknek fegy-
vereit megacélozza, bátorságát és hőssieségét fokozza az a
tudat, hogy itthon mindenki részt vállal családjának gondjaiból.A létünkért és népünk igazságáért folyó harctól függ
minden. Az állam ezért minden fillért a háborura áldoz és a
lehetőség határain belül gondoskodik a harctéren lévő it-
thonmaradottairól, De ez még nem elég! Szükséges, hogy ma-
ga a társadalom vegyen részt az áldozatban, kell hogy az
áldozatot egyenlően osszuk meg s ennek az emberi harcnak
egyetlen eredményes fegyvere van: a jó szívvvel adott fillérek
és pengők tömege.Ez a gyűjtés több mint jótékonykodás, több mint emberi
együttérés megmutatása. Most látjuk majd, mennyire szereti
népünk minden rétege, lakosságunk minden része csala-
dát és azt a nagy közösséget, amelynek tagjai vagyunk s
amellyel együtt élünk vagy pusztulunk ebben az országban.
Adjatok! Avassa a magyar társadalom ezt az alkalmat nem-
zeti áldozatkésztségünk legszebb ünnepévé! Adjatok, hogy a
legtöbbet áldozók hozzátartozóit, gyermekeit minél erősebben
és melegebben ölelje át az örök Hungária istából karja! Ad-
jatok, hogy az elkövetkező nemzedékek áldással emlékezzenek
a ma élőkre, akik a szeretet és a jóság erőt is mozgósítani
tudják! Adjatok azért a Magyarországiért, amelynek eljövete-
léért imádkozunk!

Budapest, 1942. december hó 31. napján.

Horthy Miklósné

Amidőn az ország első asszonya, Kormány-
zó Urunk Hitvese augusztus 10-én rádiószózatot
intézett a magyar társadalomhoz a Szovjet-Orosz-
országban harcoló magyar honvédek részére meg-
tartott téli ruhagyűjtés érdekében bejelentette,
hogy a tél folyamán mozgalmat indít a hadbavo-
nultak itthonmaradt családjának társadalmi támo-
gatása céljából is.Azóta sok áldozatot szedett a háboru s a
megdicsőült hősök életét Nagybanai Horthy
István Kormányzóhelyettesünk vonult be a hal-
hatatlanságba. Edesanyja, az ország első asszonya
hozta tehát a legnagyobb áldozatot a hazáért s
most ez a gyászborult anyai szív fordul a mag-
yar szívekhez, hogy enyhítse a hadbavonult kat-
onák családjának sorsát.A szeretetteljes kő és hívó szó, amely az
áldozat és kötelesség jogán szól hozzánk — mind-
nyájan érezzük! — kötelező erejű parancs. Mert
aki ilyen fenséges áldozatot tett a haza oltárára,
annak nemcsak kérni, hanem követelni is joga
van s az, hogy felhívásának minden erőnkkel
eleget tegyünk, nem csupán emberség, hanem
egyéni becsület kérdése is.A Kormányzó hitvese által bejelentett akció
január 17-től február 7-ig gyűjt pénzzadományokat
a hadbavonultak családja részére. Újév napján
szállt a gyengéd hívó szó mindenkihez, tehet-
ősebb és szegényebbhez egyaránt, hogy hozza
meg filléreivel, vagy pengőivel a maga kis áldo-
zatát annak a nagy áldozatnak ellenében, amelyet
mindnyájunkért hoznak a harctéren küzdő kato-nak és családjaik, még nemzetünk első családját
sem véve ki.Ez a gyűjtés valóban több egyszerű jóté-
konykodásnál, amelynek gondját pár filléres ado-
mánnyal el lehet vetni. Adnunk kell, minél több-
bet, erőnkön felül, hiszen a társadalom emberi
és magyar érzése ilyen alkalmakkor nyilatkozik
meg s ebben a gyűjtésben is eldőlt a nagy kérdés,
hogy igazán és őszintén akarjuk-e a jobb, bold-
gobb jövőt. A Főméltóság Asszony szív-
bemarkoló szózata arra int mindenkit, hogy száll-
jon magába, feleljen tettekkel arra a kérdésre,
hogy méltó módon megtette-e kötelességét.Adjunk, mert mindnyájunk jövődjének és
boldogságának adunk!

1943. január 8. 4096

Láttuk csillagát...

és eljöttünk, hogy öt imádjuk, mondja az Irás, — amikor ünnepejük Urunk megjelenését, nálunk magyaroknál Vízkereszt, vagy Háromkirályok napját.

S a három bölcs: Gáspár, Menyhért és Boldizsár bátorságukat tudatában kérdezősködni a zsidók féltékeny királyánál, az új király után. Ők öt embernek, királynak és Istennek vallják: embernek, mert született; királynak, mert e nevet adják neki; Istennek, mert imádni jöttek Őt. Ajándékaik is ugyanazt fejezik ki: t. i. a királynak aranyat, az Istennek tömjént, a halandó embernek mirhát, halotti illatszert nyújtanak.

Soha még úgy csillag dicsőségesebben nem tűndökölt, mint amely a keleti bölcsnek világoskodott, amely vezette őket és a tisztánlátás birtokában az Isten dicsőségét és alkonyát hirdette meg nem csak a zsidóknak, akik az Irásból tudják, mikor s hol kell születni a Krisztusnak és mégis, mikor született, — nem hisznek benne, — hanem a pogányok megváltására is és ezen keresztül az egész emberi nem üdvözítésére.

S azért a zsarnok álnokság képmutató fejedelme, Heródes kéri is a bölcseseket, hogy ha megtalálják a Messiást, tudassák őt. — A zsarnokoság féltelme szólalt meg, — öldöklés — az ismeretlen Jézus megvilágítására, — örök ellenkezés az Igaz ellen, — a tisztultt ember haladással.

Örök ellentétek szítása azóta is a világ emberisége között, — megtanítanak bennünket rá-

eszmélni a mai világesemények kialakulásának jelentőségeit helyesen megítélve.

Lelki erőket gyűjteni az örökké Igaznak életéből és tanításából még akkor is, ha az akkori történelmi események a mai modern kor jelenségeinek oly kivül megismétlődésével játszódnak le a ma emberisége előtt.

A csillag vezette a pogány népeket a megtérés felé. Vezeti ma is országok népeit jelképes csillaggal, a Hit meggyőző erejével, s amely nép felismeri ezt, annak országa nem vész el.

Ha örökösök azon, hogy mindig tisztultt nemzedékek kövessék egymást, az emberi gyarlóság, önzés, kicsinyes kishitűségnek kikapcsolásával, mindig nagyobb és erősebb nép leszünk.

S valóban tőlünk függ minden, hogy a mai nagy katalizmusban az erős hit, fajtánkban való bizás és kitartás fanatikus győzelmét kivívjuk.

Igy valóban, mint miniszterelnökünk mondotta kolozsvári cikkében az egész nemzethez szólva: — „Rajtunk áll, tőlünk függ tehát minden.”

S ha kell és szükséges, — tudja a magyar társadalom: — mit kíván a nemzet fiaitól, amikor valóban egységre, közös hitre, a nemzet életéről van szó!

Ezen erőtorrának esetleges gyengítéséről álmodoznak — modern Heródesek — szót az intelem, hogy — „bocsássuk le a sorompókat a más úton járók előtt, akik azt megdönthetnek” — még kellő időben.

Rode Imre.

A kormány programja a gazdasági szakoktatás fejlesztésére

A gazda legnagyobb értéke a szaktudása, hiszen ennek segítségével tudja meg a tőkehiányból és a szegénységből származó nehézségeket is leküzdeni. Csak egyetlen számbeli összefüggésre utalunk: Magyarországnak azon a vidékein, ahol legkevésbé az analfabéta, ott a legnagyobb a terméshány. Ezért érdemel különös figyelmet az a hatalmas szakoktatási építő program, melyet a földmiveltési kormány állított össze és amelynek gyakorlati megvalósítása már teljes erővel megindult.

1943-ban főiskolákká alakítják át a kolozsvári és magyaróvári gazdasági akadémiákat.

E főiskolák felszerelésének és tanszemélyzetének megújítására mellett 390 akadémiái ösztöndíj-mozdítja a tudományos utánpótlást.

Két új közép-fokú gazdasági tanítézetet létesítenek

1943-ban s ezekkel együtt összesen tíz ilyen tanítézetünk lesz.

Tíz új téli gazdasági iskolát építenek.

Így összesen 75 ilyen iskolánk fog működni, amelyek közül 12 téli gazdasági tanítézetet létesít a földmiveltési kormány.

Száz új téli gazdasági tanfolyam létesül

1943-ban s így összesen 500 ilyen tanfolyam fog működni, amelyben húszezer felnőtt gazdát oktat-

nak ki a legszükségesebb ismeretekben és igazgatják szellemi fegyvertárukat. Emellett

25 új tanfolyamot tartanak gazdasági cselédek számára,

továbbá különféle alkalmi és leventetanfolyamokat is rendeznek. Az elmúlt éveken a tapasztalat mindenben igazolta a téli gazdasági tanfolyamok létesítését s gazdáink olyan óriási érdeklődéssel tették tanúságát, hogy a szakismeretek növelése társadalmi mozgalommá vált.

De nemcsak a gazda, a gazdálkodó férfinép tudása és irányítása fontos, hanem a nőké is. A helyes főzés, a ház körüli okoszerű gazdálkodás ugyanolyan feltételei népiünk szociális emelkedésének, mint a jó termelés. Eppen ezért

8 új női háztartási és gazdasági tanfolyamot létesít a kormány s ezekből együtt 1943 őszéig 52 ilyen tanfolyamunk lesz, köztül tízezer résztvevővel.

Debrecenben egy új háziasszonyképző iskolát nyitnak, s ebből a jól bevált iskolatípusból ez immár az ötödik. Százegres példányszámú, népszerű ismeretadó kiadványok, újságon létesített és új felszereléssel megújított tanulmányi intézmények hosszú sorozata és más hasonló létesítmények szolgálják ugyancsak a szaktudás népszerűsítését és fejlesztését.

Végül megemlítjük, hogy jelenleg harminc különféle gazdasági szakoktatási intézet van épülőfélben s ezeket az építkezéseket is befejezik az 1943. évben.

Egy muraközi anyanyelvű magyar diákleány verse.

Magyar ör a muszka földön

Mindenhol csöndesség, némaság.
Csak egy ember áll vigyázzban ott.
Ki lehet az? Úgy is tudjuk,
Ki más, mint egy magyar ör.

Muszka földön egyedül áll,
Szilárdan, mint magyarhoz illik,
Órzi a donpart népnek
Csendes és nyugodt életét.

Hosszú, rabságos élet után,
Újra szabad e szegény nép.
Csendes életét biztosítja
Egy bátor magyar dalia.

Magyar nép, Te büszke lehetsz,
Sok jó katonát nevelsz,
Ezért magyar anya,
Ne könyezzen szemed.

A te fiad bátor fiú,
Órzi őt a jó Isten.
És az igaznak mindig szolgál,
Mert csak akkor boldogul.

Ezért magyar apák, tiúk,
Küzdjétek míg egy csepp vér
Folyik hősi ereitekben,
Hisz drágább a hazátok,
Mint feláldozott életek.

Sárcz Rózsika
I. o. ker. isk. tanuló.

A szerkesztőség megjegyzése: Jól van kislányunk, csak tovább! Ezzel is bebizonyítottad, hogy magyarnak születéssel és az is maradsz.

A csáktornyai polgárista diákok tollat gyűjtöttek a sebesült honvédek részére

A polgári iskolai diákkapitány vezetője a karácsonyi ünnepek előtt tollakciót indított a jövendő szülők között, az újonnan berendezett 500 ágynyalmaegyszerű sebesültek részére. Minden tanuló csak egy marék ágytollat hozott, mégis összegyűlt egy nagy ládára való. A Zalavármegyei Vöröskereszt nevében gróf Teleki Béláné ömefiségea köszönte meg. A Pecsornok Paula polgári iskolai tanárnőnek a küldeményt a következő sorokkal: Sebesültek részére küldött tollat halásan köszönöm a betegek nevében is.

Gróf Teleki Béláné
vármegyei főpolgármester.

Fontos tudnivalók a tábori csomagok küldésének módjáról

A honvédezőkar főnöke a postaközvetítés gyorsítása és biztosabbatételé céljából elrendelte, hogy minden feladásra kerülő tábori postacsomagban el kell helyezni egy kemény kartonpapírlapot, amelynek a) egyik oldalán fel kell tüntetni a feladó és címzett nevét, lakását, illetve a tábori postaszámát, b) másik oldalán pedig részletesen fel kell sorolni a csomag tartalmát. E rendelkezés kiadására azért volt szükség, mert a nagy tömegben feladásra kerülő tábori postacsomagokról sok esetben leválik a címzés és ilyenkor a címzett hiányában sem a címzett, sem a feladó részére nem továbbítható a csomag. Ezért felhívjuk a közönség figyelmét, hogy mindeki saját érdekében tegyen eleget a rendelkezésnek, mert egyrészt így

Műsoros karácsonyest Drávavásárhelyen

Megható, kedves ünnepély volt Karácsonykor Drávavásárhelyen. Az áll. népisokla tanítóigaz karácsonyi lelkiállattal adtak elő muraközi nyelven: „Telefonozunk a Jézuskának” és „Karácsonyi mese” c. színdarabokat, valamint alkalmi verseket. Berecz Sándorné áll. tanítónő tanította be a színdarabokat, valamint a verseket. A zsűfőliség megtelt Tűzoltóthon lelkes közönsége felszabadult a mindennapiság súlyos érhétől. Kicsinyei körében átértézte azt az ártatlan tisztá örömet és boldogságot, amelyet csak a karácsonyest hangulata teremthet meg. Itt is igazolást nyert a költő szava: „A szívnék ünnepek kellene, hogy érzeményeinek egész pompáját láthassa”. Ezen ünnepély keretében a csillag karácsonya

alatt osztotta ki a „Bajtársi Szolgálat” a szert-csomagokat a hadbavonultak hozzátartozói között, akik meghatóan mondtak köszönetet.

Ekkor adta át az illetékes hatóság megbízásából Pusztafa Lev. Parancsnoka a bronz vitézségi érmet Poszavec Mária pusztafai lakosnak, akinek vitéz fia az orosz fronton áldozta fel fiatal életét hazájáért és a kereszténységért.

Az egybegyűlt lelkes tömeghez Hribár Iván áll. tanító intézett szép beszédet, amelyben rámutatott arra, hogy a hadbavonultak hozzátartozói segíteni mindnyájunknak szent kötelessége, mert ők a Don partján mindnyájunkért és mindnyájunk helyett harcolnak.

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyedárústitója, ugyszintén

PETANCI ÁSVÁNYVIZ Ióraktára

jedini prodavec pive za Medjimurje i glavno skladište PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

**telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.**

je svoje skladište i magazine **PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA** (Staroga grada)

biztosítható, hogy minden címzett megkapja a csomagot, másrészt, ha a csomagok tartalma ki-hull, megvan a lehetőség arra, hogy a tartalom-jegyzék alapján az egyes tárgyakat a megfelelő csomagokba lehessen visszahelyezni. Nyomatéko-san és ismét felhívják a figyelmet a tábori posta-csomagok gondos csomagolására is, mert helye-ten csomagolás következtében a tábori postacso-magok százejt mennek tönkre és érnek teljesen hasznavehetetlen állapotban a címzetthez.

A MÉP HIREI

**Kállay Miklós miniszterelnök
köszönete
a járási pártszervezetnek**

Mint annak idején jelentettük, a de-cember 6-i járási pártértekezlet távirati-lag üdvözölte **Kállay Miklós** miniszterel-nököt, **vitéz Lukács Béla** minisztert, a Magyar Élet Párt országos elnökét és vitéz gróf **Teleki Béla** zalamegyei főispánt, megyei pártelnököt.

A napokban érkezett **Pecsornik Ottó** csáktornyai kerületi országgyűlési képviselő kezeihez **Kállay Miklós** minisz-terelnök levele, amelyben az üdvözlésért őszinte köszönetét fejezi ki és felkéri a képviselőt, hogy köszönetét az érkeze-len résztvevő párttagoknak tolmácsolja.

Ugyancsak köszönetüket fejezték ki az üdvözlésért **vitéz Lukács Béla** miniszter, országos pártelnök és **vitéz gróf Teleki Béla**, Zalavármegye főispánja, vármegyei pártelnök.

A magas helyről jött köszönetnyilvántásokat őszinte örömmel közöljük la-punkban, ez csak még bensőbbé teszi azt a bizalomteljes viszonyt, amely a párt járási csoportja és a központi vezetőség között fennáll.

divat
izlés
minőség
olcsó ár

Süt ruha

Minél előbb kössük meg az olajosmagvak termelési szerződését!

Az ipari növények kötelező termesztéséről kiadott kormányrendeletnek megfelelően a Futura és az Olajmagértékesítő Szövetkezet már novem-berben szétküldötte az olajmagvak termelésére vonatkozó szerződéses felhívásokat.

A már tömegesen beérkezett termelési szer-ződések alapján december elején az ólomzárolt olajvetőmag szétküldése is megkezdődött. Az idejében jelentkező olajmagtermelők részére a vetőmag leszállítása még a téli időszakban meg-történik és így a gazdák a megfelelő minőségű vetőmag birtokában vetési munkálataikat a leg-megfelelőbb időben elvégezhetik. A korai vetés mindenkor fontos, de különösen nagyjelentőségű az olajlenmag és napraforgómag termelésénél.

Az ország minden részében elhelyezett tisz-títótelepek teljes üzemmel végzik a nagymenyi-ségű olajlenmag, napraforgómag, szója és ricinus vetőmag céljára történő tisztítását. Olajlenvetőmag csak a szegedi Kender-Len- és Olajnyévi Ter-mesztési Kiserleti Intézet hivatalos ólomzárával kerül forgalomba. Napraforgó és szójavetőmagból az előirányzott vetésterületre a szükséges meny-nyiség igen nagy része nemesített fajtaból áll rendelkezésre, ricinus termelésre pedig legnagyobb részt a hívós nyarakat jobban bíró tükementes, nemesített vetőmagot osztanak ki.

Biztosítva van, hogy az a gazda, aki idejé-ben termelési szerződést köt, kellő időben meg-kapja a vetőmagot.

Fontos ezért a termelők sürgős jelentkezése, a legalkalmasabb vetőmag biztosítása és kellő időben történő leszállítása szempontjából, mert bár a vetőmagvak az ország egész területén ará-nyosan elosztva tárolnak — a fennálló szállítási torlódások figyelembe vételével számítani lehet arra, hogy a vetőmag leszállítása az elosztó álló-másoktól hosszabb időt vehet igénybe.

HIREINK.

— **Orvosi kinevezések Muraközben.** A belügyminiszter az 1942. XII. tc. 3. §-ának (1) bekezdése alapján Melcher Gyula dr. csáktornyai és Zgonik Gyula dr. stridovári községi orvosokat, Fridrich György dr. drávavásárhelyi, Jászai László dr. légrádi, Kecsésk János dr. perlaki, Kisfaludi György dr. belicai, Rejtő János dr. katori, Szamos Károly dr. kisszabadvai, Viola Lajos dr. muraszterdahelyi, körorvosokat az 1943. évi ja-nuár 1-től kezdődő hatállyal állami tisztviselőkké minősítette.

— **Herboly Ferenc.** A keresztény és nem-zeti irányú vidéki magyar újságírótszadalomnak nagy gyáza van. Egyik nagyon érdemes tagja, Herboly Ferenc, a Zalamegyei Újság szerkesz-tője hosszú szenvedés után Zalaegerszegen jobb hazába költözött. Herboly Ferenc vérbeli újságíró volt, aki kezdetben tanító volt, Kassán a megszá-lás előtt ő volt az utolsó magyar elemi iskola igazgatója. Herboly Kassán is újságot szerkesztett. Régi, kipróbált, harcostollú újságíró volt. Egyide-ig Zalaegerszegen a Zalavármegye szerkesztője volt, majd átvette a katolikus Zalamegyei Újság szerkesztését. Kedves, közvetlen modorú, igazi kolléga, akinek ravatalánál letesszük együttér-zésünk, fájdalomunk és kegyeletünk örökzöld koszo-ruját. A visszatérés után többször járt Csáktornyán

Napraforgómagra és ricinusra a termelési szerződéseket a Futura (Budapest, V. Vigadó-u. 6 sz.) olajlenmagra és szójára a szerződéseket az Olajmagértékesítő Szövetkezet (Budapest, V. Vi-gadó utca 2.) köti.

Termelési szerződést lehet azonban kötni bármely olajosmagra a Futura központjánál és bármely vidéki megbízottjánál is.

A szerződéses termelőket ez évi január 1-e után 50 pengő termelési előleg és leszállított ter-mésük után erőtakarmany vásárlási jogosultság illeti meg. Ugyancsak megilleti a termelőket ka-tasztrális holdanként 30 kg. pétiósít, amelyet 1943 január 15-ig a Péti Nitrogénművek Rt. körzeti képviselőinél, a termelővel szerződést kö-tő vállalat igazolás alapján lehet beszerezni.

Minden gazda saját érdekében gondoskod-jék tehát a termelési szerződés sürgős megköté-ről, mert a határidők elmulasztásából jövőtehetet-len hátrány származhat.

A termelési szerződések kötésével kapcso-latosan a Földművelési Miniszter Ur körlevelet intézett az összes gazdasági felügyelőségekhez is, amelyben felhívja a figyelmet az olajmag terme-lési szerződések idejében való megkötésére, il-letve a nem szerződéses alapon termelő gazdák-nál a vetőmagnak kellő időben készpénzért való beszerzésére. Természetesen a termelési szer-ződést nem költő gazdaságokat a 4730—1942. M.E. sz. rendeletben biztosított kedvezmények (kölcson vetőmag szolgáltatása, műtrágya, erőtakarmany és készpénz előleg juttatása nem illeti meg.) A nem szerződéses termelők a vetőmagot készpén-zért a Futuránál is beszerezhetik, az illetékes ha-tóságoknál azonban okmányyszerűen igazolni tar-toznak, hogy a szerződés megkötése, illetve a vetőmag beszerzése iránt a szükséges igénylést kellő időben megtették.

is, szerkesztőségünkkel is igaz barátságot tartott fenn. Munkássága felejthetetlen nevet biztosít szá-mára: a vidéki magyar újságírás annaleiseiben.

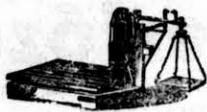
— **Közszékségleti cikkek tárolásának mennyisége.** A 104.610—1942 K.M. rendelet 10 §-ának értelmében a háztartások székségletük fedezésére, személyenként legfeljebb 2 kg. tojást tárolhatnak. A cukorkészletek bejelentéséről a 153.800—940 F.M. sz. rendelet intézkedik. A rendelet 3 §-a értelmében azok a magánháztartá-sok, amelyekben személyenként 2 kg.-ot meg-haladó mennyiség van, kötelesek nemcsak a 2 kg.-on felüli, hanem az egész cukorkészletüket bejelenteni. A 102.200—1942 K.M. sz. rendelet szerint a magánháztartásokban 2 kg.-nál több mosószappant, vagy mosószert készletben tartani nem szabad.

Egy darab 700-as jökarban levő szalag-fűrészt keresek megvételre. Ajánlatok: Szántó Stridovár.

A Főméltóságú Asszony felhívása: Mindeki köteles áldozni a küzdő hon-vedek hozzátartozói támogatására. — Gyűjtés január 17-től február 7-ig.

Mérleg

minden célra legolcsóbban kapható
Javítások garanciával:

FRANK Mérlegüzem

NAGYKANIZSA, Eötvös tér 2/a
Telefon: 509

— Az egy segédet, vagy két tanoncot foglalkoztató kisiparosok sürgősen jelentkezzenek ipartestületüknél, mert adókedvezményben részesülnek. Az ipartestületek 1943 január 15-ig tartoznak az adókedvezményben részesülők névjegyzékét összeállítani és az illetékes adóhivatalhoz benyújtani.

— Hazai kötőanyagot használjanak a szőlősgazdák. A földművelésügyi miniszter kérése: használjanak hazai kötőanyagot a szőlősgazdák. A háborús viszonyok miatt a raffiának — mint tengerentúlról származó kötőanyagot — beszerzése igen nagy nehézségekbe ütközik, ezért a jövő évben a szőlősgazdatársadalom részére ez az anyag előreláthatólag egyáltalán nem fog rendelkezésre állni. A földművelésügyi miniszter a hegyközségek útján felhívja tehát a szőlősgazdákat figyelmét arra, hogy ennek a külföldi származású szőlőkötőanyagot pótlására a kukoricaháncs bevált.

— Hizott libát, vagy kacsát nem szabad postacsomagban feladni. A 112,300 számú közellátási miniszteri rendelet megengedi 1 darab leölt pulykának, 2 drb. tyúknak, vagy 4 drb. csirkeinek postacsomagban való szállítását, ellenben hizott libát, vagy kacsát postacsomagban feladni tilos és az ilyen tartalmú postai küldeményeket a posta elkobozza, nehogy a címzett városi lakos akinek zsirjegye van, ilyen módon kétszeres zsirrellátáshoz jusson. Ezért leghelyesebb hizott liba vagy kacsá postán való küldését teljesen mellőzni.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós né szózata a nemzethez: „Sok anya velem együtt tudja, milyen súlyos a kereszt, amelyet hordozunk.“ — Gyűjtés január 17-től február 7-ig.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

(Saját tudósítónk jelentése.)

— Internálás megszüntetése. Visnics János perlaki Hombár albizományos internálását a vármegye alispánja megszüntette és a nevezett csak rendőri felügyelet alá helyezte.

— Mágáról megfélekedezett tisztviselő. Szalay István, volt zalaegerszegi kir. jbb. végrehajtót és perlaki községi volt irodatisztát, a perlaki kir. járásbírósg család vétsége miatt 10 hónapra fogságra és 500 pengő kártérítésre és 300 pengő költség megfizetésére ítélte el. Az ügy előzménye az volt, hogy amikor Szalay még Perlakon volt községi irodatiszt, özv. Bernanecz Antalné kereskedő és birtokostól 500 pengőt kért kölcsön és amikor ezen összeget kérte tőle özv. Bernaneczné, akkor feljelentette becsületsértésért és ezen pert hamis tanúk beállításával meg is nyerte. A per újrarelvéléle során azonban beigazolást nyert, hogy igenis megkapta az 500 P-t. A bíróság súlyosbító körülménynek vette tudalos félrevezetését és azt, hogy már büntetve volt. Az ítélet fellebezés folytán a pécsi ítéletábla elé került.

— A Polgári Társaskör jótékony estje. December 31-én, Szilveszter estején tartotta a Perlaki Polgári Társaskör járásszerte örömmel vett táncestélyét, melynek tiszta jövedelméből a Vörös Kereszt javára is adakoztak.

Gazdasági hírek

Amerika a háború után katasztrófális helyzetbe fog kerülni.

(MN) Az amerikai „Collires Magazine“ c. folyóirat egyik elgütöbbsi számában terjedelmes cikk keretében foglalkozott a háború utáni világ-gazdasági helyzettel, különösképpen pedig az Amerikában előreláthatólag bekövetkező gazdasági válsággal. Ami az Egyesült Államokat illeti, az amerikai ipar a háború kimenetelére való tekintet nélkül az óriási hadfelszerelési munkák elvételével minden körülmények között el fogja veszteni termelési alapjait, mert a háborús iparnak békebeli gazdalkodásra való áttállítására eddig még semminemű tervet nem dolgoztak ki. E miatt a munkanélküliség katasztrófális méreteket fog ölteni. Ez a krízis annál súlyosabb lesz, mivel egyszerűen a mezőgazdasági krízis is elkerülhetetlen lesz. Az Egyesült Államok óriási tejfőlöslegét nem fogja tudni elhelyezni, a szojabab-termelés a piac felvevőképességének tizszeresét is meg fogja haladni. Az amerikai pamutkészletek pedig addigra olyan óriásira fognak növekedni, hogy ennek csak egészen kis töredékét lesznek képesek eladni. A közvetlenül érintett munkanélküliek számát körülbelül 18 millióra becsüli a cikk írója. Ha a munkanélküliek családtagjait is ideszámítjuk, a háború befejezése után 70 millió amerikai polgár marad saját munkája által teremtet létalap nélkül. A békebeli munkanélküliségen a háború csak átmenetileg segíthet, mert a munkanélküliség problémájának végleges megoldásának útjában legyőzhetetlen akadályként az

ÁGYTOLLAKAT

Tarka	P 2:50	1:50	P 1:—
Vegyes szürke	P	4:—	P 3:—
Fehéres foszott	P 7:50	6:50	P 5:50
Fehér foszott	P 11:50	10:50	P 8:50
Pelyhes dunnába	P 17:—	16:—	P 14:—
Pehely	P 30:—	28:—	P 26:—
Szürke pehely			P 18:—

4 — P-on felüli 5 kilógramos rendelést papírzászkban bérmentve szállít

Rácz Józsefné ágytollüzlete,
Kiskunfélegyháza, Holló Lajos utca 39.

amerikai kapitalizmus áll. A termelés korlátozásával és árukészletek megsemmisítésével azt érték el, hogy a nagykapitalisták és trösztök hatalmas nyereséghez jutottak, de a farmerek, munkások és alkalmazottak milliói éheznek és szűkölködnek. A Roosevelt-féle politikának és az amerikai kapitalizmusnak belpolitikai okokból volt mulhatatlanul szükséges, hogy az Egyesült Államok belesodorják a háborúba.

Krízis előtt

az amerikai kiskereskedelem

(MN) Wayne C. Taylor amerikai kereskedelemügyi államtitkár legutóbbi beszédében utalt a kiskereskedelem fenyegető krízisére. A legtöbb kiskereskedő ezt nem veszi komolyan, mert egyelőre fogalma sincs a hamarosan bekövetkező forgalmi és bevételi veszteségekről, mivel ma még aránylag nagyok nevezhető készleteik elárúsításából élnek. Az árukészletek felrússítása pedig mind nagyobb nehézségekbe fog ütközni.

Egy leölt szovjet vadászrepülő. (Foto RDV.)

Közgazdaság

Újabb kedvezményes tenyésztékció

A köztenyésztésben levő mangalica-sértés-állomány vérfrissítése, nemesítése és termelőképességének fokozása érdekében a földművelésügyi miniszter az előző években lebonyolított hasonló akciók kedvező eredménye alapján a mangalica-tenyésztékció további folytatását és annak során

mintegy 2400 darab mangalica-tenyésztékannak kedvezményes áron való kiosztását határozta el.

Az akció kizárólag a köztenyésztés célját szolgálja és a törvényhatósági állattenyésztési alapok, községek, városok és egyéb közületek tenyésztékbeszerzésére terjed ki. Az akció a vármegyei gazdasági felügyelőségnek és az erdélyi kirendeltség útján, a Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének közreműködése mellett nyer lebonyolítást. Az akció keretében kizárólag törzskönyvelt tenyésztékéből származó, egy éven belül sertéspertis ellen szimultán módon beoltott.

15 hónapnál nem idősebb és legkevesebb 80 kg. súlyú tenyésztéknek kerülnek kiosztásra.

Az igényléseket a gazdasági felügyelőséghez kell mielőbb bejelenteni.

Hirdessen a „Muraköz“-ben

Gyomorbojós? Vesebojós?

Tartson ivókurát!

A TERMÉSZETES SZÉN SAVAS

PETÁNCI GYÓGYVIZ

üdit — gyógyít

FŐRAKTAR:

MURASZOMBAT, Lendva u. 2.

— TELEFON: 68. —

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 januara 8

Politički tjednik
Zide saki petek.

Radioglas naše Gospe Guvernerke za honvedske familije

**Moramo se zmisлити za naše soldate: saki človek naj deli brige familiji
magyarskih vitezov šteri se boriju**

Po pravici alduvanja i dužnosti pozivlem sakoga magyara, za novo alduvanje.

Četrto leto več hara po celom svetu ov strašni tabor i naša domovina več drugo leto s oružjem pomaže i trpi, ali kak god nam teško stane, mi verjemo, da se naš narod bori za to, da bo stal za vekivečna vremena. Ov tabor, šteroga smo jeno vreme gledali v mirnom civilnom življenju, ve več hara i po našem življenju, prez milosti pobira aldove, med onimi, šteri su nam najdražesi. Čuda matere, skupa z menom znaju, kak je teški on križ, šteroga nosimo: pohodil nas je Svemogućí Bog i mi smo si skup jedinstveni v onoj teškoj moki, mi matere najbolje znamo, kaj je denes magyar biti.

Rano za to, denes da je reč zato, da zvracimo one taborske rane, štere je s človečjom silom bar nekaj moči, imamo pravo i moramo prositi! Šteli bi genuti srce sakomu, v oči gledati i pitati: „Daj odgovora! Jeli si i ti spunil svoju dužnost za domovinu, jeli si vlekušal žalost i brige onim, šteri su na dičnom polu poštenja zgubili svojega oca, brata, sina, hranitela i jedino vufanje familije, ili pak jedinoga skrbitelja kruha? Jeli si zel doli brige i križa s pleča onih, čiji oci i denes teško harcuvalu, dalko na ruskim polanam za to da, je tu doma naše življenje sigurno i mirno.“

Na ta pitanja naj denes odgovori saki človek po svojem poštenju i dušnom spoznanju. Ne z rečmi, ne s širokim glasom, da smo si skupa zjedinjeni, nego: nemo z dobrim delom.

V leti, v mesecu avgusztušu, da sam se obrnula k našemu narodu, naj saki da zimske stvari, kulko more, za naše dične soldate, šteri se boriju na dalekoj ruskoj zemli, moje reči su se posod posluhnuili. Ve prosim još više, još s topljšega srca: pomoć za familie onih, šteri su na fronti, za familie onih, šteri se boriju za nas prek človečjih sil i alduvalu se za nas.

Od januara 17-ga, do februara 7-ga bomo po celom orsagu pobirali peneze za one familie, štere imaju svoje hranitele na taborskom polu i to v još vekšoj meri. Za ve pro-

Augustuša 10-ga, da je prva Gospa našega orsaga, črez radio zdigla reč na naš magyarski narod, da damo zimsku pomoć našim honvedam, šteri se boriju v dalekoj Sovjetskoj Rusiji, i da njim damo zimsku opravu, naglasila je, da se bo v zimi obrnula na dobre ludi, naj pomoreju, familiam onih, šteri se teško boriju za nas.

Potli toga je tabor pobral čuda aldova, a med prvimi naših dičnih honvedov, šteri su alduvali svoje življenje za domovinu, stoji v vekovečnosti naš Namestni Guverner, vítěz nagybányai Horthy István. Njegva mati, prva gospa v orsagu, je donesla najvećšega aldova za domovinu, i ve se ovo žalostno materinsko srce obrnulo k dobrim magyarskim srcam, naj pomoreju familiam onih, šteri služuju s oružjem svoju domovinu.

Si skupa čutimo lepe reči ljubavi i prošnje! Ideju k nam s pravom alduvanja i dužnosti! To je zapoved za sakoga od nas! On, što je položil tak velkoga aldova na oltaru domovine, ima pravo ne samo prositi, nego i zahtevati, a spuniti, ze sem silami, toga zahteva, ne samo da nam je človečja dužnost, nego i naše poštenje.

Kak je gospa Guvernerka na glas dala, od januara 17-ga do februara 7-ga bodo se pobirali penezi za soldačke familie. Na novo leto su došle ove lepe reči do sakoga, do bogataša i siromaka, naj saki donese svojega aldova, makar pengője makar filere, što kak more, za on velki aldov, šteroga podnašaju za nas na taborskom polu naši dični honvedi, a doma njihove familie, a v tem aldovu ima resa, i prva familia našega naroda.

simo peneze. Bogataši naj daju jezere i stotine, a siromaki naj daju pengője i filere, što kulko more, ali prosimo od sakoga.

Čuda suz bi šteli zbrisati, čuda brig rešiti, zato prosimo, saki naj pomore, kak najdale more. Moramo misliti na to, da čuda jezero familiji naše magyarske domovine, nemo, prez glasnih suz, menjšim falatom kruha, z velkim strahom i pokorom alduje saki den za našu magyarsku pravicu zato, kajti jen ili drugi pripadnik familie služi i alduje za se nas, da bomo mogli ostati živi i zadovoljni. Moramo se zmisлити za naše soldate, njihovo oružje bo trdeše, duše bodo njim bole okrepjene, bole bodo se vitezki borili, ako bodo znali da se mi tu doma, si skupa brigamo za njihove familie.

Borimo se za naše življenje i našu pravicu, od toga odvisi se naše dobro. Zato država alduje sakoga filera za naše honvede, taborske stroške i za familie naših dičnih honvedov šteri se teško boriju. Ali to još neje dosta! Potrebno je k tomu, da i narod alduje, treba je, da se aldov jednako rezdeli med se taborske familie: a za to je jedino oružje, dobrovolno daruvani fileri i pengői.

Ovo pobiranje je čuda vekši aldov, nego pobiranje po staroj šegi, više nego smo do ve pokazali, da imamo radi jen drugoga. Ve se bo vidlo, kulko ima naš narod rad svoje bližnje, njihove familie, i onu velku skupščinu, v šteroj si živimo i v šteroj bomo si skup cveli, ili prepali v ovom orsagu! Dajte si! Naj bo ovo alduvanje najlepši svetek magyarskoga naroda i njegovoga plemenitoga srca, navek gotovoga za pomoć svojim sinam! Dajte, kaj bode vekovečna Hungaria s toplim srcem mogla zagrliti k sebi se one familie, čiji sini najveć alduju za svoje familie! Dajte, kaj bodo dojdoci odvetki naši blagoslovili naša imena, imena onih, šteri su z ljubavi i z dobrim srcem znali alduvati za svoje vitez! Dajte za onu magyarsku zemlu, za čiju sreću si skupa Boga molimo.

Bndapest, 1942. decembra 31-ga.

Horthy Miklósé

Ovo pobiranje je za istinu čuda više, nego dobročinstvo po staroj šegi, štero se da rešiti z neštérni fileri. Moramo dati, čim več, makar i prek naših sil, tu se bo pokazalo čuvstvo našega naroda i človečanska ljubav i v tem pobiranju bo se rešilo, ono velko pitanje, jeli očemo za istinu da nam bo naša zemla i naša budućnost srećneša.

Lepe reči Gospe Guvernerke, naj zidu sakomu človeku do srca, naj se mu oglasi dušno spoznanje i naj si premisli, jeli je spunil svoju dužnost za domovinu.

Dajte si skupa! Dajte za svoju sreću i budućnost!

Mérleg

minden célra leg-
olcsóbban használható
Javítások garanciával:

FRANK Mérlegüzem

NAGYKANIZSA, Eötvös tér 2/a
Telefon: 509

— Az egy segédet, vagy két tanoncot foglalkoztató kisiparosok sürgősen jelentkezzenek ipartestületüknél, mert adókedvezményben részesülnek. Az ipartestületek 1943 január 15-ig tartoznak az adókedvezményben részesülők névjegyzékét összeállítani és az illetékes adóhivatalhoz benyújtani.

— Hazai kötőanyagot használjanak a szállósgazdák. A földművelésügyi miniszter kérése: használjanak hazai kötőanyagot a szállósgazdák. A háborús viszonyok miatt a raffiának — mint tengerentúlról származó kötőanyagot — beszerzése igen nagy nehézségekbe ütközik, ezért a jövő évben a szállósgazdatársadalom részére ez az anyag előreláthatólag egyáltalán nem fog rendelkezésre állni. A földművelésügyi miniszter a hegyközségek útján felhívja tehát a szállósgazdák figyelmét arra, hogy ennek a külföldi szarmazású szállóköötőanyagot pótlására a kukoricahézas beavt.

— Hizott libát, vagy kacsát nem szabad postacsomagban feladni. A 112,300 számú köz-eljárás miniszteri rendelet megengedi 1 darab leölt pulykának, 2 drb. tyúknak, vagy 4 drb. csirke-kének postacsomagban való szállítását, ellenben hizott libát, vagy kacsát postacsomagban feladni tilos és az ilyen tartalmú postai küldeményeket a posta elkobozza, nehogy a címzett városi lakos akinek zsirjegye van, ilyen módon kétszeres zsir-ellátáshoz jusson. Ezért leghelyesebb hizott liba vagy kacsa postán való küldését teljesen mellőzni.

Vitéz nagybányai Horthy Miklósné szózata a nemzethez: „Sok anya velem együtt tudja, milyen súlyos a kereszt, amelyet hordozunk.“ — Gyűjtés január 17-től február 7-ig.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

(Saját tudósítónk jelentése.)

— Internálás megszüntetése. Visnics János perlaki Hombar albizományos internálását a vármegye alispánja megszüntette és a nevezettet csak rendőri felügyelet alá helyezte.

— Mágáról megfélekedezett tisztv. selő. Szalay István, volt zalegerszegi kir. jb. végrehajtót és perlaki községi volt irodatisztet, a perlaki kir. járásbírósg család vétsége miatt 10 hónapi fogházra és 500 pengő kártérítésre és 300 pengő költség megfizetésére ítélte el. Az ügy előzménye az volt, hogy amikor Szalay még Perlakon volt községi irodatiszt, özv. Bermanecz Antalné kereskedő és birtokostól 500 pengőt kért kölcsön és amikor ezen összeget kérte tőle özv. Bermaneczné, akkor feljelentette beszéletsértésért és ezen pert hamis tanúk beállításával meg is nyerte. A per újrafelvétele során azonban beigazolást nyert, hogy igenis megkapta az 500 P.-t. A bíróság súlyosbíto körülménynek vette tudatos félrevezetését és azt, hogy már büntetve volt. Az ítélet fellebezés folytán a pécsi ítéletábla elé került.

— A Polgári Társaskör jótékony estje. December 31-én, Szilveszter estjén tartotta a Perlaki Polgári Társaskör járászerte örömmel vett táncestélyét, melynek tiszta jövedelméből a Vörös Kereszt javára is adakoztak.

Gazdasági hírek

Amerika a háború után katasztrófális helyzetbe fog kerülni.

(MN) Az amerikai „Collires Magazine“ c. folyóirat egyik elgütöbbsi számában terjedelmes cikk keretében foglalkozott a háború utáni világ-gazdasági helyzettel, különösképpen pedig az Amerikában előreláthatólag bekövetkezendő gazdasági válsággal. Ami az Egyesült Államokat illeti, az amerikai ipar a háború kimenetelére való tekintet nélkül az óriási hadfelszerelési munkák elvesztésével minden körülmények között el fogja veszteni termelési alapjait, mert a háborús iparnak békebeli gazdálkodásra való áttállítására eddig még semminemű tervet nem dolgoztak ki. E miatt a munkanélküliség katasztrófális méreteket fog ölteni. Ez a krízis annál súlyosabb lesz, mivel egyszersmind a mezőgazdasági krízis is elkerülhetetlen lesz. Az Egyesült Államok óriási tejfőlöslegét nem fogja tudni elhelyezni, a szojabab-termelés a piac felvevőképességének tizszeresét is meg fogja haladni. Az amerikai pamutkészletek pedig addigra olyan óriásira fognak növekedni, hogy ennek csak egészen kis töredékét lesznek képesek eladni. A közvetlenül érintett munkanélküliek számát körülbelül 18 millióra becsüli a cikk írója. Ha a munkanélküliek családtagjait is ideszámítjuk, a háború befejezése után 70 millió amerikai polgár marad saját munkája által teremtet létalap nélkül. A békebeli munkanélküliségen a háború csak átmenetileg segíthet, mert a munkanélküliség problémájának végleges megoldásának útjában legyőzhetetlen akadályként az

ÁGYTOLLAKAT

Tarka	P 2:50	1:50	P 1:—
Vegyes szürke	P	4:—	P 3:—
Feheres fosztott	P 7:50	6:50	P 5:50
Fehér fosztott	P 11:50	10:50	P 8:50
Pelyhes dunnába	P 17:—	16:—	P 14:—
Pehely	P 30:—	28:—	P 26:—
Szürke pehely			P 18:—

4— P-on felüli 5 kilógramos rendelést papírzsákban bérmentve szállít

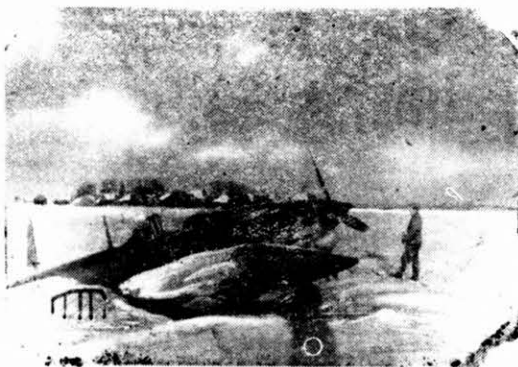
Rácz Józsefné ágytollüzlete,
Kiskunfélegyháza, Holló Lajos utca 39.

amerikai kapitalizmus áll. A termelés korlátozásával és árukészletek megsemmisítésével azt érték el, hogy a nagykapitalisták és trösztök hatalmas nyereséghez jutottak, de a farmerek, munkások és alkalmazottak milliói éheznek és szükkölködnek. A Roosevelt-féle politikának és az amerikai kapitalizmusnak belpolitikai okokból volt mulhatatlanul szükséges, hogy az Egyesült Államokat belesodorják a háborúba.

Krízis előtt

az amerikai kiskereskedelem

(MN) Wayne C. Taylor amerikai kereskedelemügyi államtitkár legutóbbi beszédében utalt a kiskereskedelmet fenyegető krízisre. A legtöbb kiskereskedő ezt nem veszi komolyan, mert egyelőre fogalma sincs a hamarosan bekövetkező forgalmi és bevételi veszteségekről, mivel ma még aránylag napagnak nevezhető készletük elárúsításából élnek. Az árukészletek felrészítése pedig mind nagyobb nehézségekbe fog ütközni.

Egy leölt szovjet vadászrepülő. (Foto RDV.)

Köz gazdaság

Újabb kedvezményes tenyésztáció

A köztenyésztésben levő mangalica-sertésállomány vérfriessítése, nemesítése és termelőképességének fokozása érdekében a földművelésügyi miniszter az előző években lebonyolított hasonló akciók kedvező eredménye alapján a mangalicatenyésztéskanekció további folytatását és annak során

mintegy 2400 darab mangalica-tenyésztéskannak kedvezményes áron való kiosztását határozta el.

Az akció kizárólag a köztenyésztés célját szolgálja és a törvényhatósági állattenyésztési adapok, községek, városok és egyéb közületek tenyésztésbeszerzésére terjed ki. Az akció a vármegyei gazdasági felügyelőségnek és az erdélyi kirendeltség útján, a Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének közreműködésével nyert lebonyolítást. Az akció keretében kizárólag törzskönyvelt tenyésztetekből származó, egy éven belül sertéspesztis ellen szimultán módon beoltott.

15 hónapnál nem idősebb és legkevesebb 80 kg. súlyú tenyésztéskanok kerülnek kiosztásra.

Az igényléseket a gazdasági felügyelőséghez kell mielőbb bejelenteni.

Hirdessen a „Muraköz“-ben

Gyomorbojós? Vesebojós?

Tartson ivókurát!

A TERMÉSZETES SZÉNSAVAS

PETÁNCI GYÓGYVIZ

üdit — gyógyít

FŐRAGTAR:

MURASZOMBAT, Lendva u. 2.

— TELEFON: 68. —

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 januara 8

Politički tjednik
Zide saki petek.

Radioglas naše Gospe Guvernerke za honvedske familije

**Moramo se zmisлити za naše soldate: saki človek naj deli brige familiji
magyarskih vitezov šteri se boriju**

Po pravici alduvanja i dužnosti pozivlem sakoga magyara, za novo alduvanje.

Četrto leto več hara po celom svetu ov strašni tabor i naša domovina več drugo leto s oružjem pomaže i trpi, ali kak god nam teško stane, mi verjemo, da se naš narod bori za to, da bo stal za vekivečna vremena. Ov tabor, šteroga smo jeno vreme gledali v mirnom civilnom življenju, ve več hara i po našem življenju, prez milosti pobira aldove, med onimi, šteri su nam najdražesi. Čuda matere, skupa z menom znaju, kak je teški on križ, šteroga nosimo: pohodil nas je Svemoguči Bog i mi smo si skup jedinstveni v onoj teškoj moki, mi matere najbolje znamo, kaj je denes magyar biti.

Rano za to, denes da je reč zato, da zvrčimo one taborske rane, štere je s človečjom silom bar nekak moči, imamo pravo i moramo prositi! Šteli bi genuti srce sakomu, v oči gledati i pitati: „Daj odgovora! Jeli si i ti spunil svoju dužnost za domovinu, jeli si vleksal žalost i brige onim, šteri su na dičnom polu poštenja zgubili svojega oca, brata, sina, hranitela i jedino vufanje familije, ili pak jedinoga skrbitelja kruha? Jeli si zel doli brige i križa s pleča onih, čiji oci i denes teško harcuvaju, dalko na ruskim polanam za to da, je tu doma naše življenje sigurno i mirno.“

Na ta pitanja naj denes odgovori saki človek po svojem poštenju i dušnom spoznanju. Ne z rečmi, ne s širokim glasom, da smo si skupa zjedinjeni, nego: nemo z dobrim delom.

V leti, v mesecu avgustušu, da sam se obrnula k našemu narodu, naj saki da zimske stvari, kulko more, za naše dične soldate, šteri se boriju na dalekoj ruskoj zemli, moje reči su se posod posluhnuili. Ve prosim još više, još s toplešega srca: pomoč za familie onih, šteri su na fronti, za familie onih, šteri se boriju za nas prek človečjih sil i alduvaju se za nas.

Od januara 17-ga, do februara 7-ga bomo po celom orsagu pobirali peneze za one familie, štere imaju svoje hranitele na taborskom polu i to v još vekšoj meri. Za ve pro-

Augustuša 10-ga, da je prva Gospa našega orsaga, črez radio zdigla reč na naš magyarski narod, da damo zimsku pomoč našim honvedam, šteri se boriju v dalekoj Sovjetskoj Rusiji, i da njim damo zimsku opravu, naglasila je, da se bo v zimi obrnula na dobre ludi, naj pomoreju, familiam onih, šteri se teško boriju za nas.

Potli toga je tabor pobral čuda aldova, a med prvimi naših dičnih honvedov, šteri su alduvali svoje življenje za domovinu, stoji v vekovečnosti naš Namestni Guverner, vitez negybányai Horthy István. Njegva mati, prva gospa v orsagu, je donesla največšega aldova za domovinu, i ve se ovo žalostno materinsko srce obrnulo k dobrim magyarskim srcam, naj pomoreju familiam onih, šteri služuju s oružjem svoju domovinu.

Si skupa čutimo lepe reči ljubavi i prošnje! Ideju k nam s pravom alduvanja i dužnosti! To je zapoved za sakoga od nas! On, što je položil tak velkoga aldova na oltaru domovine, ima pravo ne samo prositi, nego i zahtevati, a spuniti, ze sem silami, toga zahteva, ne samo da nam je človečja dužnost, nego i naše poštenje.

Kak je gospa Guvernerka na glas dala, od januara 17-ga do februara 7-ga bodo se pobirali penezi za soldačke familie. Na novo leto su došle ove lepe reči do sakoga, do bogataša i siromaka, naj saki donese svojega aldova, makar pengője makar filere, što kak more, za on velki aldov, šteroga podnašaju za nas na taborskom polu naši dični honvedi, a doma njihove familie, a v tem aldovu ima resa, i prva familia našega naroda.

simo peneze. Bogataši naj daju jezere i stotine, a siromaki naj daju pengője i filere, što kulko more, ali prosimo od sakoga.

Čuda suz bi šteli zbrisati, čuda brig rešiti, zato prosimo, saki naj pomore, kak najdale more. Moramo misliti na to, da čuda jezero familiji naše magyarske domovine, nemo, prez glasnih suz, menjšim falatom kruha, z velkim strahom i pokorom alduje saki den za našu magyarsku pravicu zato, kajti jen ili drugi pripadnik familie služi i alduje za se nas, da bomo mogli ostati živi i zadovoljni. Moramo se zmisлити za naše soldate, njihovo oružje bo trdeše, duše bodo njim bole okrepene, bole bodo se vitezki borili, ako bodo znali da se mi tu doma, si skupa brigamo za njihove familie.

Borimo se za naše življenje i našu pravicu, od toga odvisi se naše dobro. Zato država alduje sakoga filera za naše honvede, taborske stroške i za familie naših dičnih honvedov šteri se teško boriju. Ali to još neje dosta! Potrebno je k tomu, da i narod alduje, treba je, da se aldov jednako rezdeli med se taborske familie: a za to je jedino oružje, dobrovolno daruvani fileri i pengői.

Ovo pobiranje je čuda vekši aldov, nego pobiranje po staroj šegi, više nego smo do ve pokazali, da imamo radi jen drugoga. Ve se bo vidlo, kulko ima naš narod rad svoje bližnje, njihove familie, i onu velku skupščinu, v šteroj si živimo i v šteroj bomo si skup cveli, ili prepali v ovom orsagu! Dajte si! Naj bo ovo alduvanje najlepši svetek magyarskoga naroda i njegovoga plemenitoga srca, navek gotovoga za pomoč svojim sinam! Dajte, kaj bode vekovečna Hungaria s toplim srcem mnogia zagrliti k sebi se one familie, čiji sini največ alduju za svoje familie! Dajte, kaj bodo dojdoci odvetki naši blagoslovili naša imena, imena onih, šteri su z ljubavi i z dobrim srcem znali alduvati za svoje vitezje! Dajte za onu magyarsku zemlu, za čiju sreću si skupa Boga molimo.

Bndapest, 1942. decembra 31-ga.

Horthy Miklós

Ovo pobiranje je za istinu čuda više, nego dobročinstvo po staroj šegi, štero se da rešiti z neštarni fileri. Moramo dati, čim več, makar i prek naših sil, tu se bo pokazalo čuvstvo našega naroda i človečanska ljubav i v tem pobiranju bo se našlo, ono velko pitanje, jeli očemo za istinu da nam bo naša zemla i naša budućnost srečneša.

Lepe reči Gospe Guvernerke, naj zidu sakomu človeku do srca, naj se mu oglasi dušno spoznanje i naj si premisli, jeli je spunil svoju dužnost za domovinu.

Dajte si skupa! Dajte za svoju sreću i budućnost!

Vidli smo zvezdu . . .

I došli smo da se pred njim molimo, tak veli Sveto Pismo za on den, da svetimo one tri velke človeke, štere mi tu v magyarskoj zavemo za Svete Tri Krale.

I ovi tri spametni moški: Gaspar, Menyhard i Boldizsar, prez sakoga straha pitali su krala židovskega, šteri je bil jako straho za svoju vlast de je novi kral? Oni su njega priznali za človeka, krala i Boga. Za človeka zato, kajti se rodil, za krala zato, kajti su mu to ime dali i za Boga zato, kajti su se došli pred njega moliti. Takše su mu i dare donesli: Kralu zlato, Bogu temjana, človeku mirhu, to dikalje su za ono vreme meli za ludi, šteri su hmrlili.

Nigdar još zvezda ne je tak svetlo svetila na nebu, kak ona, štera je svetila ovim trem kralam, vodila njih je i rezglasila po celom svetu diku nebesku i božega zakona ne samo židovam, šteri su iz svojih svetih pisem znali, da i de se bo rodil Meššias - Odkupitel Sveta, nego ludem celoga sveta tak i poganam, a da se Odkupitel narodil, židovi itak ga ne su šтели verovati, nego je folišni i tiranski kral Herodeš prošil Svete Tri Krale, da najdeju novoga Krala, naj daju njemu na glas, de je.

Herodeš je zavzel strah za njegovu vlast. štel je zaklati dati Jezusa Kristuša, proti se postavil ne samo Bogu, nego i čistomu človečjemu srcu i ljudskomu poštenju.

Ran tak i danas ludi ideju jeni proti drugim i da gledimo denešnja svetska pripečenja moramo se navčiti, kaj nam je pokazala ta svetla

zvezda i moramo znati prav presoditi, kaj koli sebe vidimo.

Zivljenje Meštra vekovečne Istine mora nam biti pelda, njegvi navuki nam moraju dušu objačati, onda bomo znali prespodbiti ondašnja velka pripečenja z denešnjimi, štere ve celi svet gled i štera se ran tak boriju za božu pravicu.

Ta svetla zvezda vodila je poganske narode proti kršćanstvu. A ran tak ta zvezda vodi se narode sih orsašov proti kršćanstvu i veri i šteri narod bo toga pota prepoznal, njegov orsag nigdar nabo zginul. Ako bomo pazili na to, da nam bodo duše čiste, da odhitimo od sebe se grehe, jala i sebičnost, onda bomo postali se vekši i jakši narod.

I samo po našoj volji stoji, jeli bomo mogli v tem denešnjim velkim klanju čvrstvo zadržati našu veru, čvrsto se vufati v naš narod i tak nepriatelja na zadnje preladata.

I onda se bodo spunile reči našega ministra predsednika, šteri je k Božicu, v Koložsváru napisal celomu orsagu „Nad nami stoji, od nas odvise se“

I ako bude potrebno narod bo znal, kaj zahteva narod od svojih sinov onda, da bo došlo pitanje jedinstva, skupne vere i narodnoša življenja.

A onim modernim Herodešam, šteri morti senjaju, kaj nam bodo naše sile preslabe, naj služi opomena, da bomo još v pravo vreme doli pustili rampu pred semi onimi, šteri hodaju po drugom potu i šteri bi ju šтели zrušiti.

Božična parada v Drávavásarhelyu

Jako lepo paradu su meli v Drávavásarhelyu v školi. Deca narodne škole su pak pokazala, kaj su oni dobri i marlivi deaki. Po megymurskom jeziku su dali napre božične igre „Bomo telefonerali Jezusu“ i „Božična pripoved“ a ktomu još lepe božične verše. Berecz Sándorné navučitelica je decu navčila na ove lepe igre i verše. V fejevrgarskom domu je velika sala sa puna bila z ludstvom, šteri su se na mali čas rešili teških dnevnih brig. Med svojom decom su živjali ono pravo čisto veselje, štero nam more dati, samo božična večer. I tu su se obistinile one stare reči, „Srcu je treba vati veselje da more pokazati svoju ljubav“ Na toj paradi pod svetlim božičnim drevom je „Pajdaška Sluzba“

rezdelila božične dare, v paklecaj onim familiam, štere imaju soldate na fronti. Te su se suznimi očmi zafalili.

Za tem pak je Levente zapovednik općine Pusztala v ime višehih vlasti, prek dal bronzanu vitešku medalju Poszavec Mariji, čiji sin je na ruskoj fronti alduval svoje mlado življenje za domovinu i kršćanstvo.

Hribar Iván državni navučitel je držal veselim ludem lepoga govora, v šterim njih je opomenul, da nam je sem skupa dužnost potpomagati one familie, štere imaju na fronti soldate, oni se boriju pre Don vodi za se nas i na mesto sih nas.

Vladin program za rezvijanje gospodarskih navukov

Najvekša vrednost za gospodara je, ako se dobro razme v svoje posle, kajti s spametnim gospodarenjem si i onda more pomoći, ako je sirnak i nema dosti kapitala za vložiti. Samo da jeno rečemo: po Magyarskoj po onim krajim, de ga najmenje nepismenih ludi, tam je najveć priroda i najbolše povanje. Zato je vredno osobito pažnje velki školski program ministeriuma za polsko gospodarenje, šteroga ve kani postaviti s punom silom v življenje.

1943. leta bodo gospodarske akademii v Koložsváru prenavravili v visoke škole. Te škole bodo povekšali i 390 deakov bo dobilo pomoć od države za školanje. Isto 1943. leta bodo postavili dve srednje gospodarske škole, stemi skup bomo onda meli deset takših škol v orsagu. Deset zimskih gospodarskih škol bodo zidali, tak bomo do kraja leta meli 75 takših škol i nutri 6000 deakov. Ober toga bo ministerium postavil 12 zimskih škol, štere bodo potovale od mesta do mesta. Po selaj bodo letos postavili 100 gospodarskih škol za domaće gospodare, i tak bomo 1943 leta meli 500 takših škol, de bo 20.000 stareših gospodarov poslušalo sakojacke navuke za bolše obdelavanje zemel i bolše povanje. Isto tak bodo škole i za gospodarsku družinu, težake leventase i drugu mlajšinu.

Zadnjih let smo došli do toga, da su zimске gospodarske škole jako hasnovite, gazdi su je radi poslušali i čuda toga su se navčili, kaj njim čuda hasni pre gospodarstvu. Ali neje dosti, kaj samo moški znaju dobro gospodariti i rav-

nati svoje zemle do bolšega povanja, nego i ženske moraju čuda toga znati. Spametno i dobro gospodariti koli hiže. Sakoga i najmenšega falata v hasen obrnuti. Dobro znati kuhati. Za badav je sega dosti na gruntu, ako se nezna dobro prepraviti i poleg toga se čuda pofrati. Z mlekom gospodariti, mladinu povati, domaču živinu na brigi meti, vrte obdelavati, to so se ženski pošli i štera ženska se v to dobro razme, čuda hasna napravi na gruntu, a štera to nezna čuda kvara. Z dobrim domačim gospodarenjem se vrednost grunta čuda povekša, za to bo ministetium za polsko gospodarenje postavil 8 novih gospodarskih škol za ženske i takših škol bomo meli 1943 leta 52 i nutri do deset jezer žen, štere se bodo vucile.

V Megyimirja bodo isto takše škole postavili i kak vidimo, ministerium ide za tem, da se naši ludi dobro zvuciju, osobito mlajšina, pre gospodarstvu, kajti i pre sakoj drugoj mestrij je tak, što se bole razme v posle, vekšega hasna ima. Nega hude zemle, samo nešterni ludi nezaju ž njom ravnati.

Saki človek je dužan alduvati za familie soldatov na fronti. — Pobiranje od januara 17-ga do februara 7-ga.

Glasi Magyarske Stranjke Života

Kállay Miklós minister predsednik se zafalil jaraškoj organizaciji stranjke

Kak smo za ono vreme glasili v našim novinam, decembra 6-ga na jaraškoj konferenciji stranjke su telegrafski pozdravili Kállay Miklósa, ministra predsednika, vitez Lukács Bélu, ministra, orsačkoga predsednika Magyarske Stranjke Života i vitez grófa Teleki Bélu, zalavár-megyinskoga velikoga išpana varmegyinskoga predsednika stranjke.

Ove dane je došel Pecsornik Ottó-u, orsačkomo oblegatu jaraša Csáktornyav rokete list Kállay Miklósa ministra predsednika, v šterim se zafalil za pozdrav i prošil je našega oblegata, naj tolnači njegovu zafalu sem kotrigam stranjke, štere su bile na konferenciji.

Ran tak su se zafalili na pozdravu vitez Lukács Béla minister, orsački predsednik stranjke i vitez gróf Teleki Béla, veliki išpan Zalavarmegyije, varmegyinski predsednik.

Z velkim veseljem štampano v našem listu ove zafale, štere su došle z visokoga mesta, stem bodo samo jakše one niti, štere vežeju jarašku grupe stranjke z voditelstvom v sredini.

Taborski glasi

Afrička fronta

V sredu su nemci vun dali glasa, da su nemške podmorne ladje, pre Azorskim otokam, ishodno od Afrike, z jene nepriatelške karavane vtopili 15 ladji, se skupa 100.000 ton, a v četrtak več daju vun novoga, da su to karavanu dale rezbijali i još 4 ladje s 21.000 ton tak, da su se skup vtopili 19 ladji s 106.000 ton.

Zvun toga veli nemški glas, da su njihove podmorne ladje i na severnom i na južnom Atlantskom morju vtopili se skup 15 ladji s 79.300 ton, tak da nepriatelški zgubički znašaju za ove dva dni 34 ladje se skupa 185.300. ton.

Se ove ladje su vozile soldačiju, oružje i municiju, hranu i druge taborske matriale v Severnu Afriku.

Sami englezi priznaju, da nemci s podmornimi ladjama daiko preladaju engleze i amerikance i nikak nemreju napraviti tulko novih ladji kulko njim nemci vtopiju. Za lanjsku 1942. leto su nemci zrečunali, do su vtopili do 9.000.000 ton nepriatelških ladji. V tem recunu ne su taborske ladje, štere su nemci vtopili, a niti one civilne i taborske ladje, štere su vtopili taljani i japanci, a se to je velki broj, kajti japanci su lani na Tihom Oceanu čuda toga vtopili, a ran tak i taljani na Srednjem Morju.

Med tem nemške podmorne ladje i dale marljivo delaju. Nedelni glas veli, da su pre Tunisu vtopili jenu trgovačku ladju od 10.000 ton i jenu američku ladju za municiju voziti od 8.000 ton.

Za afričku frontu moremo denes reći, da ga ne bitki od osobite važnosti. Englezi šparaju svoju soldačiju, oni samo tak radi vodiju tabora ako se ludi narodi bijeju za njih, a amerikanci pak su stoprav ve prvi stupili v tabor i nemaju još nikše znanosti, kak se tabor vodi, pak se rajši vugibaju vekšim bitkam.

Na mesto Darlana su si englezi postavili novoga komandanta za francusku soldačiju i to generala Grauda (čita se Ziro) i on se strašno grozi da bo postavil francusku soldačiju od 300.000 ludi a englezi dobro znaju, da je to samo pripoved i prazne obećanje.

Engleske novine Daily Express pišeju, da

su se englezi malo preleteli, da su se hapili Afriku ziamati. Osovinske trupe su bile fletneše, pak su njih pretekale i tak se oni moraju sigdi nazaj vratati. Dale se zgovaraju, da njim hudo vreme jako škodi i da v Tunisu ne moči zidati stacione za aeroplane.

Tabor trpi već štrto leto, ali v Afriki je novi. S te fronte bomo još čuda kaj—kaj takšega čuli, kaj bo naše nepriatele jako znenadilo.

Sovjetska fronta

Sovjetska ofenziva ide za tem, da de god predereju frontu i tak stisneju naše trupe nazaj. Z jene strane šteli bi dobiti nazaj, bar nekaj od svojih rudi, de se kopa najvredneši taborski material i nešterne fabričke varaše kajti to se njim jako fali, a z druge strana šteli bi si frontu skrčiti malo na krajiše, kajti ta fronta je denes duža od severnoga morja do Kaukazije, 3.100 kilometrov i tak dugo frontu oni jako teško moreju hraniti s kruhom, oružjem i municijom, kajti one zemle, de najviše kruha raste i fabrička mesta su nemicima v rokaj, z Amerike i Engleske dobiti je jako teško, kajti z jene strane nemške podmorne ladje jako paziju i de je samo moguć, vtopiju ladje štere kcoj voziju, a z druge strane amerikanci i englezi ve sami nemaju dosti materiala za afričku frontu, im njim dnevno vtapljaju ladje z najvrednešim materialom.

Zbog sega toga sovjeti ne šparaju z ljudmi i saki den čuda jezer soldatov pošilaju v sigurno smrt.

Med tem to je se zabadav. Europske trupe su do lanjskoga leta zavzele od sovjetske zemle okroglo 360.000 kvadratnih kilometrov, a rano najvrednešega funduša, štéri je ober zemle i pod njom najbogatiji v sake fele matriala i kruhu. Ta zavzeta zemla je tak velka, kak cela Engleska i Belgia skup v jenim fatatu.

Ako se de na par vur pripeti, kaj sovjeti z njihovim strašnim ognju stisneju frontu nazaj, nemci mam hitim nutri svoje rezerve i ne samo da straju nepriatele z svojega mesta, nego najviše i dale napre dođu.

Pre Velikoj Lukú su i ove dneve naj jakše bitke. Prem da jaki sneg curi, sovjeti se više strelcov svoje najbolše soldačije pošilaju v smrt. Nemške trupe tak vitezki, da tomu nega peče, čuvaju svoje štelunge makar nepriatelj pošila čuda vekuš soldačiju. Bitka trpi već par tjezdov, pred frontom ležiju zgoreta taborska kola na cele kupe, štuki, oružje i mrtvi na deset jezere, tak zgledi, da za sakoga mrtvoga bolševika se dva drugi zdigneju proti nemcam.

Samo nemška obrana je jako spametna. Nepriatele pustiju čisto blizo k svojim linijam i da bolševiki misliju, kaj su već na mesti, onda je posipaju s strašnim ognjom, sake fele granate, mine i kugle kurjuj kak dežgi. I tak je varas Velikije Lukú ostal nemcam v rokaj, a poleg toga je postal velki grob bolševičke soldačije.

Poleg toga su nemci na sredini fronte napravili protinapadaja i zavzeli su do sto malih kul.

Z ovom ofenzivom v isto vreme su se hapile i partizanske bande odzadi za frontom delati ali se se to za njih žalosno zvršilo. Do 1500 partizanov su spoklali, njihove gnjezde su s povužgali i vništili, kola i materiala pak su njim zavzeli.

Najnoviši glasi ste fronte su ovi:

Magyarske trupe su do ve zavrnu se bolševičke napadaje. V jenoj bitki pre Don vodu su magyarski štuki, z dobrim cilanjem tak rezušili sovjetske linije, kaj su pešački soldati niti ne morali kcoj stupiti. Sovjeti su ostavili prek 400 mrtvih i 30 oklopljenih kol.

Pre Terek vodi zavrnu su nemci sovjetske trupe, zavzeli njihova mesta i vništili više oklopljenih kol.

Med vodami Volga i Don zavrnu su sovjetske napadaje, jenu trupú, štéra je bila već više dni zaokružena, su do kraja vništili. Vništili ili zavzeli su 65 taborskih kol, 30 štukov čuda teskih i lehkkih pušek i drugoga matriala. Čuda zaroblenikov su vlovili, a broj mrtvih daleko seže ober broja zaroblenikov.

Pre Ilmen vodi (Severna Rusija) odvrnuli su sovjeti i napravili velke zgubičke. Doli postrelili su 34 oklopljenih kol.

Kak je velka ta ofenziva, to si moremo misliti stoga, da su sovjeti, samo pre varažu

Ržev, od početa ofenzive zgubili 1.910 oklopljenih kol, 830 sake fele štukov i 1247 automobilov a ktomu de su još mašinpuške, lehke puške, municija i drugi material. Samo na toj fronti vlovili su nemci 8600 zaroblenikov, a mrtvih i ranjenih je bilo višepot tulko.

Japanska fronta

Glasi od torka: Japanski bombaši su pohodili na kineskoj fronti varaša Hungau i z bombami vužgali i vništili magazine, fabrike i železnice. Nazaj su došli prez svojega zgubička.

Egy német tengeralttjártó legénységé elhagyja a tengeralttjártót. (Foto RDV.)

Važno znati za paklece

štéri se pošilaju na taborišče.

Šef honvedskoga generalštaba je dal vun naredbu, da zbog toga, kaj bodo pakleci fletno i bole sigurno išli na frontu, da je treba na saki paklec deti kartu od trdoga papera Na jenoj strani toga kartona je treba napisati točnu adresu onoga štó pošila i onoga komu se pošle i broj taborske pošte, a na drugu stranu kartona treba napisati točno, kaj je v paklecu. Ovo je treba bilo vun dati zato, kajti se pošila čuda paklecov i lahko se pripeti, kaj se atres s pakleca doli vtrgne i onda se nezna niti štó je poslal, niti pak komu je poslano. Zato je treba ludi opomenuti, naj se toga držiju, kajti tak bo sigurno, kaj bo saki soldat svojega pakleca v roke dobil, a z druge strane či bi se paklec rezišel, onda se po ceduli se more najti i skup spraviti v paklec. Isto opomeneju, naj saki dobro spakuje pakleca za front, kajti takši pakleci, hudo spakovani, na stotine se restepelju i tak onda siromaški soldat nema nikšega hasna stoga.

Deaki purgarske škole v Csáktornya su perje nabrali za ranjene honvede

Voditelica deačkoga koša (diákkaptár) je pred božičnimi svetki potirala akciju med dobrimi roditeli, za pobiranje perja za novi špital s 500 posteli za ranjenike, v Zalaegerszegu. Saki deak je donesal samo jeno šako perja za posteljnjav, pak se itak nabralo za jenu velku kištu perja. V ime Zolavarmegyinskoga Črlenoga Križa, se gaspa grafica Teleki Bélané zafalila V. Pecsornik Pauli, profesorici purgarske škole za poslano perje, z ovimi rečmi: Lepo se zafalujem i v ime betežnikov za perje štéro ste poslali za ranjenike.

Gróf Teleki Bélané
varmegyinska glavna verterica

Na australskoj fronti su japanski avioni na otoku Narokumi odvrnuli američke bombaše i 12 njih doli strelili.

Isto su bile velke bitke v zraku i pre otokaj Rabaul i Sulumi. Na japance je došlo 50 nepriateljskih avionov, štere su z jakim ognjom odvrnuli i 6 njih doli strelili.

Narod v Indiji se i dale punta proti engleskom jarmu. Saki den su po varašaj krvave bune i engleski sodi marljivo sodiju na smrt Indijce, štéri ne priznaju englesku vladavinu, tak su i v varašu Nagpur 14 ludi odsodili na smrt, a 27 na rešt do smrti.

Kleto bo gospodarska izložba od marciusa 27-ga do aprila 4-ga

Orsačka komišija za gospodarsku izložbu i za sema za marhe za rezplod je držala sesiju, na šteroj je bil predsednik vitez grof Teleki Bela velki išpan. Došel je i Dr Konkoly Tege Sándor, državni sekretar ministeriuma za polsko gospodarjenje i naglasil je, da je za ministerium za polske gospodarjenje ova izložba jako važna, kajti čuda pomaže pre rezvijanju povanja plodne marhe i pre bolšem polskom gospodarjenju.

Zatem je komišija tak zrekla, da se bo k leto na prtuletje, polsko gospodarska izložba i sejem za plodnu marhu držal od marciusa 27-ga do apriliša 4-ga.

Na ovu izložbu budu došle zvun plodne marhe i druge gospodarske stvari štere su jako važne za naš narod. Dođu sako formu nove mašine, štere mi još ne poznamo, a jako su hasnovite, onda mlatilke, motori i se drugo. A kaj je najvažneše lepo marhu bomo vidli. Tu bi mogele naše općine kupiti lepe bike, merosce i pastuže za rezplod. Prinas, v Megyímurju bi jako potrebno bilo, kaj bi se našoj živini krv malo pofriškala. Za vreme žalosne okupacije smo ne dobili niti jenu glavu stranske krvi, zato nam je marha tak doli došla. Megyímurje je navek bilo glasovito s svojimi konji i kravami, pak nebi škodilo, ako bi došlo do kaj bolšega.

Ve črez zimu ga dosti vremena, pak bi se naši ludi mogli dogovoriti, općine sesiju držati i prepraviti se na te sejem plodne marhe i tam nekaj kupiti, kajti za lepše konje, i lepšu marhu dobi se čuda već penez.

Što oče svoju marhu vun zložiti mora se glasi do januara 1-ga.

Na letošnjom prtuletnom semu su bili konji s Megyímurja na semu v Budapestu i jen žrebec općine Csehhlaka je dobil prvu premiu. Ako bomo meli čuda lepkih konjov, bikov i krav, bo v Megyímurje čuda premie došlo.

Ruháit festesse, tisztítsa
Oprave farbatí, čistítí pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Flók:
Horthy Miklós tér 9.

Čim predi napraviti kontrakta za povanje oljenih semen

Po vladinoj naredbi za obvezno povanje fabričkih semen su Futura i Zadruga za Trgovinu Oljenih semen već u novembru mesecu resposlale pozive za kontrakte za povanje oljenih semen.

Kak je takših kontraktov već jako čuda nutri dašo, tu su već na početku decembra meseca hapili širom resposilati blombirano seme lena za olje. Oni povateli oljenih semen, šteri su se v pravo vreme oglašili, dobiju svoja semenja još ve v zimsko vreme i tak se bodo mogli gospodari, s semenom v rokaj, hapiti svoje posle za setvu, v najbolše vreme. Navek je važna rana setva, a osobito je to važno pre setvi semenja za lenovo olje, sunčnice, sojaboba i ricinusa za sejati. Lenovo seme za olje, bo se vun dalo samo z Szegedina od službenoga mesta za povanje semenja za olje s konopla lena i drugoga semenja (Kender - Len - és Olajnövény Termesztési Kísérleti Intézet) i sako vrece bo z olovom blombirano (doli zaprtó) Seme od sunčnice i sojaboba imamo dosti za posejati od najbolših fajti, a ricinusovo seme bodo vun dali takše plemenite fajte, štere nemaju pikače, pak i mrzlo leto lahko premagadiju.

Gotovo je, da saki gazda, šteri v pravo vreme potpiše kontrakta, bo i v pravo vreme dobil semenje za posejati.

Zato je važno, naj se gospodari čim predi oglašiju za zasiguranje najbolšega semenja i kaj se bo njim to seme v pravo vreme doli poslalo kajti prem da su semenja rezdelena po celom orsagu po magazinaj itak se more pripetiti, kaj se bo čuda toga nabralo i semenja bodo po malem dohajala.

Za sunčenično i ricinusovo seme je moči kontrakta napraviti pre Futuri (Budapest, V. Vigadó utca 6) za lenovo seme za olje i za sojaboba pak pre Olajmagértékesítő Szövetkezet (Budapest, Vigadó utca 2).

Zvun toga je moči napraviti kontrakta za povanje kakšega god semenja pre centrali Futura i pre sakomu njenomu komišionaru.

Oni gazdi, šteri bodo povali na kontrakt moreju dobiti potli 1943. juniusa 1-ga 50 pengő penez napre i dobiju po nutri danom semenju dozvole za kupovati zrnato i krmu. Zvun toga imaju pravo kupiti za saku katastralnu mekotu 30 kg petisoli (umetni gnoj). To moreju dobiti pre zastupnikaj Péti Nitrogénművek r. t. do 1943. januara 15-ga, ako dokažeju da su napravili kontrakta za povanje semenja.

Zato se naj saki gospodar pobriga za to, kaj si čim predi potpiše kontrakta za povanje oljenoga semenja, kajti ako se termini zamudiju, stoga se more preprijeti velki kvar.

S temi kontrakti za povanje semenja v vezi je Gospon Minister za Polsko Gospodarenje poslal poziva sem gospodarskih inšpektorom, v šterim njih je opomenul, naj si te kontrakte za povanje oljenoga semenja čim predi potpišeju, a oni gazdi šteri bodo povali prez kontrakta, naj si čim predi preskribiju semenje za gotove peneze. Po naredbi broj 4730/1942 M. E. onim gospodaram, šteri nabodo kontrakte potpisali, nemre se dati seme na posodu, nabodo dobili peneze napre, umetnoga gnoja i cedule za zrnato krmu. Oni gospodari, šteri nabodo povali po kontraktu, moreju si semenje kupiti pre Futuri za gotove peneze, ali moraju dokazati, da su se pre vlasti v pravo vreme oglašili zbog semenja i kontrakta.

KAJ JE NOVOGA?

— **Siromaškešim meštram nekaj pustiju pre porcijí.** Oni mali meštri, šteri imaju samo jenoga detiča, ili dva inuše, naj se fletno glasiuju pre meštarskom društvu, kajti bodo njim pre porcijí nekaj pustili. Meštarska društva su dužna do januara 15-ga skup spisati one meštre, šterim bo pre porcijí nekaj puščeno i prek dati na štajramt.

— **Tustu gosku ili racu ne smeti s poštom pošilati.** Minister za narodnu obškrbu je dozvolil z naredbom broj 113.300, da se sme s poštom poslati jena zaklana pura, ili dve kokoši, ili štiri piceki, nego tustu gosku ili racu s poštom pošilati ne smeti i takše paklece bo pošta zadrževala kajti tak bi nešterni varaški ljudi, šteri dobiju mašču na cedule, dvapot došli do mašče. Zato je najbolje ako nišči ne pošila s poštom tuste goske ili race.

— **Kulko smeti doma spraviti od stvari, za sakoga potrebnih?** Po naredbi ministra za narodnu obškrbu saki gospodar more za sebe spraviti jejci, za sako peršonu svoje familije, najdale dve kile. Cukora je doma smeti imeti za sako peršonu dve kile. Privatne hiže, štere imaju cukora, dužne su prijaviti ne samo ove dve kile, nego i se ono, kaj ober toga imaju. Isto je naredba, po kojoj smeti sopona za domaji kraj imeti v privatnoj hiži, najdale do dve kile.

Glasi jaraša Perlak

— **Činovnik pozabil za poštenje.** Szalay István bil je predi egzektor pre kr. sodu v Zalaegerszegu, a potli činovnik v općinskoj kancelariji v Perlaku. Kr. Sod v Perlaku ga je odsodil zbog vkanjila, na deset meseci rešta, onda na plaćanje 500 p. kvara i 300 p. stroškov. Stvar se tak pripetila, da je Szalay bil još v Perlaku v općinskoj kancelariji, zel si je na posodu 500 p od dovice Bermanec Antalné štacunarke, i da je dovice Bermanec te peneze od njega nazaj prosila tozi ju je zbog zbanutvanja postenja i to pravdu je z nekšimi krivimi svedokí gvinul. Pravda se obnovila i dokazajo se, da je Szalay za istinu dobit 500. pengő. Sod mu je za zlo zel, kaj je pod silom štel vkaniti i kaj je već i predi bil štrofan. Sod je apeleran i kr. Tabla v Pécs-u bo bo mela zadnju reč.

— **Rešen internacie** Varmegyiński vicešpan je rešil internacie Visnics Janosa, podkomišionara Hombara v Perlaku i odredil je samo tulko, da se ga dene pod policijsku pažnju.

— **Kasino v Perlaku** je držalo decembra 31-ga. na Silvestrovo svoju veselu zabavu s plesom, šteru su si z veseljem čekali. Na toj zabavi su s čistoga hasna dali dara i Črlenomu Križu, za pomoč ranjenim hovvedam.

Gospodarstvo

Pak bo moči dobiti merosce za pleme

Zadnjih let se pokazalo, da je bil jako havnoviti posel, da je minister za polsko gospodarenje dal vun merosce čiste krvi za pleme, kajti se posod se krv polriškala i ljudi su došli dč čuda bolših svinj. Zato je minister odredil, da se bo

znova razdelilo do 2.400 merosčov mangalica fajte, po falešoj ceni.

Ta akcia ide za tem, da bo narod došel do bolše živine, pak zato se bodo vun davali samo općinam za pleme. Merosce bodo vun dali prek varmegyiński gospodarskih inšpektorov (vármegyei gazdasági felügyelőség) i dali bodo same zdrave, čiste krve, čez leto dni proti svinjske kuge višepot vceplene

merosce za pleme, šteri nabodo stareši od 15 meseci i bodo meli najmenje 80 kil.

Te merosce je treba prositi pre gospodarskom inšpektoratu (gidasági felügyelőség) i to čim pregi.

Vinski gospodari naj si spraviju domačega matriala za gorice vezati

Minister za polsko gospodarenje prosi vinske gospodare, naj si spraviju domačega matriala za gorice vezati. Zbog taborskih prilik rafiju nabo moči dobiti, kajti dohaja s prekmorskih krajev i tak je sigurno ovoga leta nabo. Zato minister za polsko gospodarenje pozivlje gorične gospodare, naj si na mesto ovoga stranjskoga matriala prepraviju domačega, kuruzno luščinje jako vala za vezati.

Reči Gospe vitez nagybányai Horthy Miklósné k narodu: — „Čuda matere z menom skup znaju, kak je teški križ, šteroga nosimo.“ — Darujte za soldačke familije. — Pobiranje od januara 17-ga do februara 7-ga.

Nagykanizsai Királysörfözde
a DREHER—HAGGENMACHER
budapesti sörgyarak érdekeltsege
egyedüli sör raktára
Fliszár és Kaczun

sör nagy-
kereskedés **Csáktornya**

Raktár: Petöfi Sándor utca 10
— Bejárat a Levente utcában
Telefon 8 szám —

Jeli sam platil za novine?

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kétfőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Iščem harmoniuma za učiti na dugše vreme posoditi. Kondicije staviti na administraciju lista.

Női és férfi kabát, és egy vaságy eladó. Érdeklődni Goricsánec trafiknál.

Iščem dobrogá vincelera. mora meti v familiji 2—3 težake. Dobi plaču i konvenciju. — Biroša ledičnoga isto nucam, dobi plaču, stana i hranu. Pitati Fodroczy Stridóvár.

— **Dam z rende** na tri leta dve hiže za štacun s štelazi. Trgovina stoji već 25 let. **Hatalak József Felsópálfa,** hiža broj 48.

Felelős szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelős kiadó és lapfolyónos: Pecsornik Ottó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomásért felel: Sárcs Antal.